

# 1848-1849-es erdélyi és partiumi vonatkozású kisnyomtatványok II.

Hozzáadta: RÁKÓCZY Rozália

(A kÃ¶zlÃ©srÅl)

A kÃ¶zlÃ©sre kerÅlÅlÅllagjegyzÅk folytatja az ACTA - 1997/II, 113Å€121. oldalakon indított vonatkozó rÅ¶lapbibliográfiát. Az ott leírt 16 tÅtel az Osztrák Nemzeti KÅ¶nyvtár (Å–sterreichische Nationalbibliothek), illetve a HonvÅd LevÅltárnak (rÅszben a bÅcsi HadilevÅltárban maradt) anyagából kerÅlt elÅ. A mostani kÃ¶zlÃ©s három rÅszbÅl áll. Az elsÅ 2.n. sorszámozással kiegÅszíti a tavalyi, n. sorszámozású rÅszet, a második Ås a harmadik 3.n., illetve 4.n. sorszámozással a buda-pesti OrszággyÅlÅsi KÅ¶nyvtár Magyar Parlamenti GyÅjtemÅnyÅben található anyagokra vonatkozó állagjegyzÅk (u-tÅbbi hadijelentÅseket tartalmaz). Mindenik állagjegyzÅket idÅrendi sorrendbe rendeztÅk. A román nyelvÅ anyagok is-mertetÅsÅnÅl a cirill betÅs szÅ¶vegekben a hangjegyeket csak magyar fonetikus átírásban adtuk vissza, de ennek az anyagnak teljes (román) szÅ¶vegekÅzlÃ©sÅt tervezzÅk a kÅ¶vetkezÅ, ACTA Å€ 1999 ÅvkÅ¶ny. A tavalyi kÃ¶zlÃ©s mellÅl lemaradt rÅ¶vidítÅsjegyzÅket is ez alkalommal pótoljuk, Ås az akkori hibÅrt elnÅzÅst kÅ¶szerk.)

Å

(A kÃ¶zlÃ©srÅl)

A kÃ¶zlÃ©sre kerÅlÅlÅllagjegyzÅk folytatja az ACTA - 1997/II, 113Å€121. oldalakon indított vonatkozó rÅ¶lapbibliográfiát. Az ott leírt 16 tÅtel az Osztrák Nemzeti KÅ¶nyvtár (Å–sterreichische Nationalbibliothek), illetve a HonvÅd LevÅltárnak (rÅszben a bÅcsi HadilevÅltárban maradt) anyagából kerÅlt elÅ. A mostani kÃ¶zlÃ©s három rÅszbÅl áll. Az elsÅ 2.n. sorszámozással kiegÅszíti a tavalyi, n. sorszámozású rÅszet, a második Ås a harmadik 3.n., illetve 4.n. sorszámozással a buda-pesti OrszággyÅlÅsi KÅ¶nyvtár Magyar Parlamenti GyÅjtemÅnyÅben található anyagokra vonatkozó állagjegyzÅk (utÅbbi hadijelentÅseket tartalmaz). Min-denik állagjegyzÅket idÅrendi sorrendbe rendeztÅk. A román nyelvÅ anyagok is-mertetÅsÅnÅl a cirill betÅs szÅ¶vegekben a hangjegyeket csak magyar fonetikus átírásban adtuk vissza, de ennek az anyagnak teljes (román) szÅ¶vegekÅzlÃ©sÅt tervezzÅk a kÅ¶vetkezÅ, ACTA Å€ 1999 ÅvkÅ¶ny. A tavalyi kÃ¶zlÃ©s mellÅl lemaradt rÅ¶vidítÅsjegyzÅket is ez alkalommal pótoljuk, Ås az akkori hibÅrt elnÅzÅst kÅ¶szerk.)

Az 1848-Å€1849-es nyomtatványbibliográfia rÅ¶vidítÅseinek feloldása

1. Å–NB FL UNG = Å–sterreichische Nationalbibliothek (Wien) FlugblÅtter-, Plakate- und Exlibris-Sammlung, UNG = magyar kiadású rÅ¶lapok.
2. HL = MH HadtÅrtÅnelmi IntÅzet Ås MÅzeum (Budapest) HadtÅrtÅnelmi LevÅltár
3. KA Wien = Å–sterreichisches Staatsarchiv (Wien) Kriegsarchiv
4. Poss. = possessor = korÅbbi tulajdonos
5. MP = Bibliothek des kaiserlichen und kÅ¶niglichen Ministerrats-PrÅsidiums (Wien) Å€ 1918-ban megszÅnt.
6. A KA Wien possessori jelzÅsÅ rÅ¶lapok az alÅbbi vÅ¶rÅ¶s átengedÅsi gumibÅlyegzÅ láthatÅ:

Schiftenabteilung des Kriegsarchivs Wien VII. Stiftgasse 2. Ex archivi bellici actis: Åœberg. an Ungarn ad Pkt. der Blge zum Archiv-vertrag. Siehe KA 75/1927.

(Hivatkozás a kÅ¶t állam kÅ¶zÅ¶tti »Baden bei Wien« szerzÅdÅsre).

Átadás Magyarországnak a megegyezÅs levÅltári mellÅklete szerint, lásd Kriegsarchiv 75/1927.

7. MPGY = OrszággyÅlÅsi KÅ¶nyvtár (Budapest) Magyar Parlamenti GyÅjtemÅny

(Megj.: ahol nincs leltári szám vagy jelzet, ott a besorolás alapja a kibocsátás dátuma.)

1848-as erdÅlyi Ås partiumi vonatkozású kisnyomtatványok idegen levÅltárakban

2.  
(ÅllagjegyzÅk)

2.1.

1848. március 28.

Március 15-ki Emlékek Választmány, Pest

Hazafiak! Egy osztályokból nemzettől alakult nép első nyilatkozata volt a martius 15-ki esemény... E napot, ez eseményt később kor szeme elé állítani, nemzeti kötelesség... Ezért hazafiúi bizalommal fordulunk ezennel Önökhöz, kérésre... a pöztárakhoz átküldeni sziveskedjenek. Kelt Pesten 1848. Ávi martius 28-án. / ROTTENBILLER Lipót, elnök; IRÁNYI Dániel, hely. jegyző. (Pest) (LANDERER és HECKENAST)

1 p. 1 fol. (32 x 23,5 cm.

Felhívás adakozásra, a pesti Szabadság tere tervezett március 15.-i emlékszóbor felállítására érdekében.

Küldve kérésrel: Osdola Közlönynek. Osdolán. Erdélyi "Székelyföld" Háromszéken. 2 aláírási ívvel. nyomtatva: A pesti martius 15-ki emlékek választmánytól. Hivatalból. A címben jelzett 2 aláírási ív hiányzik.

HL 1848 52/35.

Más gyűjteményben: Id. a köv. felvétel.

2.2.

[1848. március 28.]

Március 15-ki Emlékek Választmány, Pest

Kötelező aláírás a szabadságtér Pesten a nemzet által emelendő emlékek emlékeztetőre. 1848. kötelező.

Az aláírók nevei küldve jegyezve a nemzeti múzeumban fognak fentartatni... / pöztárnok FRÉHLICH Frigyes, [Pest] [LANDERER és HECKENAST]

2 p. 1 fol. (45 x 28 cm.

Autográf aláírás: ROTTENBILLER Leopold elnök; BIRÁNYI Ákos, jegyző.

Előlapon kérésrel: 4232 szám. ávtartó Bihar megye. Építtetés viaszpecsét: Szabadság (Egyenlőség) Testvérek márt 1848 közzététel.

Az előző felhívásban megemlített aláírási ív.

Sign.: NB FL UNG 1848/5

2.3.

1848. április 15.

BOGDANFFI Gergely (SÁROSY Lajos stb.

Freie Mitbürger!

Es ist uns Allen bekannt, daß die allerfreieste Umgestaltung unserer Verfassung ruhig und zwar im gesetzgebenden Wege vor sich gegangen; die neuen Gesetze durch den König bekräftigt... Mitbürger!... wir haben erfahren daß verantwortliche Ausschüsse nicht mehr zusammensetzt, die Errichtung der Nationalgarde gänzlich ins Stocken gerathe... Wir fühlen eine dringende Nothwendigkeit... Montag den 17. April, Vormittags um 10 Uhr, im Stadthausssaale eine öffentliche Volks-Sitzung zu halten... Auf! auf! Mitbürger! Unser Losungswort: Freiheit! Gleichheit! Brüderlichkeit! Arad, den 15. April 1848. / BOGDANFFY Gergely; SÁROSY Lajos; DELLORT József; BRAGYÁN György; PFIEGLER Alajos; BEDEKOVITS Vilmos; EICHNER János; CSONTOS István. (Arad) Nyomatott SCHMIDT Józsefnél

1 p. 1 fol. (42 x 26 cm.

Szabad polgártársak! Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy alkotmányunk átalakítása tárné úján halad, jó királyunk, független minisztériumunk van. Országunkat még nem fenyegeti veszedelem, de polgárőrséget állítunk

kell. Az eddig megválasztott bizottság nem állt össze, de a nemzetőrség megszervezése nem tűr halasztást. Ezért napgyűlést hirdetünk a város-háza nagytermébe.

Sign.: Á–NB FL UNG 1848/2/13

2.4.

1848. április 15.

PÉTERFI József; REICH Károly stb.

Felszólítás Marosvásárhely hű polgáraihoz.

Szeretett polgártársaink! Ha mult századokban a Magyar patakkal ontotta vöröset Európa keresztény népeit a török hatalom terjedését gátolva: most ugyan azon népek vissza adák a káltságot, vöröset ontván a Magyar szabadságát is... Pólgártársaink!... Isten hozza el minál hamarabb, mint már megmutatott: nevelje föl... Áldóját az igaz és törvényes szabadságnak, virágoztassa és győztesse a mi ártányokra, a utánunk gyermekeink számára ezer iziglen! Maros-vásárhelyt. Április 15-én 1848. / PÉTERFI József; REICH Károly; KOVÁCS Dániel; DABÓCZI János sat. sat. (Marosvásárhely?) s.n.;

2 p. 1 fol. 35 x 21 cm

Magyarország újjászületett. Van jó királya, nádora, független miniszteriuma, kegyes Zsófia főhercegnője. Nincs más a polgár és polgár között, mindenki egyaránt szabad. Májusig, ameddig a választásokra várni kell, amelyet követően Magyarország és Erdély egyesül, mindenki őrizze meg nyugalmát és vigyázzon a közbizalomra.

HTM 3083/Nyt. R.M. 2.3.1. 1848

2.5.

1848. május 21.

DRAGOS, Joan 35 [GOJDU] Manuil

Áron stiincăre 35 români

De lezse 35riteană ne unită!

Trimisi Românilor din Komitátele (vármegyiile) Árad, Bihár, Temes, Torontál, si Kárasu, ku Pestáni din preună konviind, adekă sztrăngăndusză lá orásul Pestă 3/15. Májú anuluj kurgătoriu 1848... sză ănvairă kă ăntrebile Năcionăle sză deje o peticie...

Dăt ăn ădunăreă Românilor lá Pestă Májú 9/21. 1848 / DRĂGOS Iván mp. / Áktuáriu / Mănuil GOZSDÚ / Prezidentul Adunări ă [Pest?] s.n.

1 p. = 1 fol. 32 x 24 cm

Hírül adatik a nem egyesült keleti vallású románoknak... Az Arad, Bács, Bihar, Temes, Torontál, Krassó és Pest vármegyei románok nyilatkozata arról, hogy petíciót intéztek az uralkodóhoz és a magyar miniszteriumhoz, ebben tudatják, hogy június 25.-re Temesvárra gyűlést hívnak össze. Felhívják a románokat, hogy ide minden közzésség pecsétes írással meghatalmazott követet küldjén.

Román nyelvű, cirill betűs írást, az alá-nyomtatott nevek latin betűkkel.

Á–NB FL UNG 1848/3/17 35 autográf aláírásokkal, csak a nevek;

Á–NB FL UNG 1848/3/19 35 autográf aláírásokkal adekă DRAGOS Joann, adekă Manuil GOZSDU.

2.6.

1848. május 21.

[GOJDU, Manuil] 35 CZAPOS, György stb.

Domnilor Minisztrij!

Náciá romÃ¶nÃ¶ si dupÃ¶ mÃ¶rturiszíreá isztoriej je úná dintre cele máj vekj nácij ¼n Ungáriá....

..¼n numele nosztru si ¼n numele náciej ...SzÃ¶ trÃ¶jászkÃ¶ cára, szÃ¶ trÃ¶jászkÃ¶ krájul, szÃ¶ trÃ¶jászkÃ¶ libertáteá, egálitáteá si frÃ¶cietáteá.

Dátuszáu ¼n Pesztá din Sedincá RomÃ¶nilor adunácj de prin Komitáturile cse máj zszos szÃ¶ vor ¼n szemná ¼n 21. Máj 1848./ GOZSDU Mano mk. elnÃ¶k, CZAPOS GyÃ¶rgy mk. helyettes esperes, BOCZKO Pál mk. kisenõi lelkÃ¶sz stb. S.l. s.n.

2 p. = 1 fol. â€ 43,5 x 25,5 cm.

Miniszter urak! A román nemzet a tÃ¶rténelem tanúsága szerint is egyik legrÃ¶gibb nemzet Magyarországon... A maguk ős a román nemzet nevében kÃ¶rik a románok lakta vármegyÃ¶k megyegyülÃ¶si kÃ¶pviselõi, hogy egyházuk lehessen fÃ¶ggetlen a szerb egyháztól. Nem akarják elismerni a karlócai pátriárka fennhatóságát, mert pánszláv őrzelmu, a magyarokkal ős románokkal ellensÃ¶ges. KÃ¶rik, hogy maguk szervezhessÃ¶k iskoláikat, kÃ¶rik a teljeskÃ¶rű anyanyelvhasználatot a kÃ¶zigazgatásban is, ős legyenek a román kiegészítÃ¶sű ezredekben a tiszték románok. KÃ¶rik, hogy vegyÃ¶k komolyabban a román nemzetet, egyben hűsgÃ¶krõl biztosítják a magyarokat. Aláírták az Arad, BÃ¶kÃ¶s, Bihar, Temes, Torontál, Pest ős Krassó megyei románok kÃ¶pviselõi, őszesen negyvenen.

Cirill betűkkel, román nyelven írott rÃ¶plap, az alányomtatott nevek latin betűvel.

Ã–NB FL UNG 1848/3/18

2.7.

1848. július 6.

(PÃ¶nzÃ¶gyminisztÃ¶rium, Magyarország)

JegyzÃ¶ke az ország alábsorolt tÃ¶rvÃ¶nyhatóságaira ezÃ¶st pÃ¶nzben rótt adó mennyisÃ¶gnek 1848 ősvi Május hó 1-tõl ugyan azon ősv October hó utoljáig.

A kerÃ¶letek ős tÃ¶rvÃ¶nyhatóságok nevei... Pozsonyi kerÃ¶let... Temesi kerÃ¶let... járandóság. Egy ősvre... KerÃ¶letek ős szege... / Az országos fõszámvevõsÃ¶gi osztály igazgatója WEISZ Bernát Ferentz. â€ Látam Budapest, Július 6-án 1848 KOSSUTH Lajos m.k. pÃ¶nz ¼gy minister. â€ (Budapest) s.n.

3 p. l. 30 40 cm.

KÃ¶zírás, könyomatos soksz.

A pÃ¶nzÃ¶gyminiszteri jelentÃ¶shez tartozó mellÃ¶klet, tÃ¶bbek kÃ¶zÃ¶tt Temes, Torontál, Krassó megyÃ¶k ős Temesvár város adatait tartalmazza.

HL 1848 52/88/dNr.204

2.8.

1848. szeptember 10.

Fráclor RomÃ¶n! I. Ȃcentru un timp szkurt, foárte májz sztrÃ¶mutÃ¶rj száu fÃ¶kut. ... VI. ... Dátuszáu ¼n Pesztá ¼n 24. Szeptetb. 1848./

Szigismund POP, Gávril MIHÁIL, Teodor SZERB, Jozsif MANJ, Stefán JOÁNESZKÚ / Delegácj romÃ¶ni / Ȃcen tipáriu luj Vászul KOSZMÁ â€ (Pest)

4 p. â€ 2 fol. â€ 43 x 29 cm.

Román nyelvű, cirill betűs pÃ¶ldány (a magyar változatot l. ACTA â€ 1997/II, 119, 12. tÃ¶tel).

Sign.: Ã–NB FL UNG 1848/7/27

Poss.: MP

2.9.

1949. szeptember 19.

GOZMÁN, Joán "ÁSKRUS, Ioszif

CsinsztitĂ¶ Preocie, si Jubicilor RomĂ¶nj! SzĂ¶ sticj kĂ¶ preá jubitul ĂœmpĂ¶rtul nosztru jeszte bolnávu. ... KĂ¶tutácj frácilor! Lá vremile trekute si árunkácj okj privigitorj la viitoriul: si vecj fi oámenj de kĂ¶petenie. ÁzsutevĂ¶ Dumnezeu! Ăœen Pestá 19. Szeptemb. dupĂ¶ kálendáriul nou áj vostri voitorj de bine: / Joán GOZMÁN m. pr. / Joszif ÁSKRUS m. pr./ Deputácj romĂ¶nj din Biháreá " (Pest) Ăœen tipáriu Iuj V. KOZMA

1 p. 1 fol. " 42,5 x 28 cm.

GOZMÁN Ăœs ÁSKRUS Bihar megyei román kĂœpviselők rĂ¶plapja figyelmeztet, hogy a bĂœcsiek, kihasználva a császár betegsĂœgĂœt, a náœmetek (osztrákok), szlovákok Ăœs szerbek megtámadták a románokat Ăœs magyar testvĂœreiket. A legutóbbi országgyűlés nagy szabadságot adott, eltĂ¶rĂ¶lte az úrbĂœrt, a testi fenyítĂœst, fizetĂœst adna a román pópáknak, gyermekeik kereskedĂœst tanulhatnának, az utakat megjavítanák.

Most, hogy a nádor is hadba vonult megvĂœdeni az országot, a románok is csatlakozzanak. A katonaidő csak náœgy Ăœv, nincs testi fenyítĂœs, a katonák tanultan tĂœrnek haza. Ha ezt most nem támogatják, visszatĂœr a forradalom elĂ¶tti idő Ăœs gróf HALLER Sándor soroztat ismĂœt, 20 Ăœvre.

Nr. 198.

Román nyelven, cirill betűkkel.

Sign.: Ă–NB FL UNG. 1848/7/15

2.10.

1848. szeptember 24.

[BATTHYÁNY Lajos] BATHANJ Lajos grof

Pátriá noásztrĂ¶ je Ă¶nkundzsurátĂ¶ de prmezsdij si de vĂ¶nzáre; vrĂ¶zsmásij szlobozeniej noásztre amĂ¶dzszek poporul ku feliurj de szkorniturj; szeámĂ¶nĂ¶ úrĂ¶... ká pĂ¶nĂ¶ kĂ¶nd popoárele ácsesztea sze vor csertá Ă¶ntre szine, pĂ¶nĂ¶ átuncsá jej szĂ¶ poátĂ¶ Ă¶ntroducse, si sztáornicsi sztárea de máj náinte; kárea prin sterdzsereá robotej, si a dezsmej áu foszt Ă¶ncsetát... Pizmá si rĂ¶utátea nu vor puteá sztá Ă¶mpotrívá ármelor noásztre; kĂ¶csj noj ávem dreptáte; si unde je dreptátea, ákoló je si ázsutoriul si proniá dumnezeászka! Dát lá Búdá Ă¶n 24-leá Szeptembrie 1848 / Grof BATHANI Laios m. pr. " [Pest?] [Egyetemi ny?]

1 p. 1 fol. " 3,5 x 23 cm.

Hazánkat veszedelmek Ăœs árulás veszi kĂ¶rĂ¶l; szabadságunk ellensĂœgei kĂ¶lĂ¶nfĂœle hazugságokkal áztatják a náœpet, gyűlĂ¶letet keltenek... A miniszterelnĂ¶k fegyverbe hívja az országglakosokat a király adta szabadság Ăœs az ország vĂœdelmĂœben. A családfenntartókat mentesítik a katonai szolgálat alól. A bevonulókat kedvezmĂœnyek illetik meg. A hadrakelĂœs rĂœszleteit kĂ¶zigazgatási úton hirdetik ki. A sereget István nádor vezeti.

Román nyelven, cirill betűkkel.

Sign.: Ă–NB FL UNG 1848/7/26

Poss.: MP

Ă

Ă

2.11.

1848. október 2.

Szatmár megye, KĂœpviselői Bizottmány

FĂ¶lhívás.

VeszĂœllyel borított hazánk megmentĂœsĂœre magokat felajánlott mozgó nemzetőrseregĂ¶nk a kĂ¶zsĂœgekben kevĂœs rĂœszvĂœtre talált... E buzgalomhijány okozói a bujtogatók... Ugyan azĂœrt minden felekezetĂ¶ lelkĂœszek... felhivatnak...

világosítsák fel a népzet... a fellázadt nép alkotmány ellenes kitűzéseiről az illető lelkész ezennel felelősséget vállal, s a zavar s mozgalom okozójának fog tekintetni. »

Kelt Nagy-Károlyban Szatmármegyeinek 1848-dik évi October 2-dik napján tartott képviselő bizottmányi gyűléséből. / MOSON Győr s. k. m. al-jegyző. » (Nagykároly?) s.n.

1 p. 1 fol. » 41 x 27 cm.

A Szatmár megyei bizottmány, felmértve a helyzetet, úgy látta, a forradalomellenes bujtogatás az oka annak, hogy nem jelentkezik a falvakból sem nemzetőri, sem honvédszolgálatra. A megyei határozat a papok kitűzésekét a nép felvilágosítását.

HL 1848 52/126

2.12.

1848. október 4.

Igazságügyi minisztérium, Magyarország

Az Igazságügyi ministeriumtól Bihar megye kizűzésekének. 6540/Ig.

Folyó évi Aug. 6-ról az 5363/5493 szám a. –nőkhöz kelt leírásán szűkséges tudomás s az illetőknek magukhozi [maguknak a honi? » rosszul olvasható kézirat javítás] alkalmazásuk végett –nőket ezennel értesitem... szűr Az illetők kitűzettek mind kért részről leveleikről jegyzőkönyvet vinni... 2»4.... hol tudni illik az illető levelek feladatnak, engem pótlólag szinte tudósítsanak. Kelt Budapesten October hó 4-dikén 1848. / GHYCZY Kálmán Igazságügyi államadmi titkár. » S.I. s.n.

4 p. 2 fol. » 37,5 x 22,5 cm.

A minisztérium leírásában értesítette az illetőket, hogy a tisztűgyűlésekhez s a kizűzökhöz intézett levelek a postai díj alól felmentetnek. A feltűteleket négy pont rűgzi.

Sign.: –NB FL UNG 1848/8/2

A nyomtatott leírás a kűliven részben kézzel címzett: Az igazságügyi ministeriumtól Bihar megye kizűzésekének Nagy-Váradon. Hivatalosan.

GHYCZY Kálmán autográf aláírása

Nr. 207

2.13.

1848. október 10.

Országos Honvédelmi Bizottmány, Magyarország

Az oláh néphez! A magyar nemzet testvéri módon megosztotta az oláhokkal minden szabadságait s nem tartott meg magának csak egyet sem kizűrólag... Az ország kormánya megparancsolja... kik magatokat a bujtogatás által félrevezettetni engedjűtek, hogy nyolc nap alatt mindenki a rend s tűrvűnyes engedelmessűgnek magát alája vesse. A szabadság, egyenlűsűg s testvérisűg szelleme járja át sziveiteket, hogy tiszteletben tartsátok a tűrvűnyt... Bűke veletek. Kűlt Pesten october 10-kűn 1848. / Az ország vűdelműre megbizott országgyűlűsi választmány, KOSSUTH Lajos elnűk; Idűsb gróf ESZTERHÁZY Mihály bizottmányi tag. » (Budapest) Nyomatott KOZMA Vazulnál

2 p. 1 fol. » 40 x 25 cm.

A felszűlítés részletezi, hogy a kűzűs tűrtűnelem során hogy kűzdűtt egyűtt a román s magyar nép, most a felforgató s bujtogató ellenűl aknamunkája nyomán a Dűlvidűkrűl betűrt az országba JELLA-CSICS, zendűlűkkel s pártűtűkkel. A Honvédelmi Bizottmány figyelmezteti a románokat, ne higgyenek az ellensűgnek, maradjanak bűkeszeretű, hű fiai kűzűs ha-zánknak, testvérei a magyaroknak.

(Vű. román nyelvű változata a 2.14.)

Sign.: –NB FL UNG 1848/8/10

2.14.

1848. október 10.

Appel Kátráj Románj.

Ludovicu KOSSUTH m.p. President : Cont Michail ESZTERHÁZI m.p. Membru Comisiunei / Őn tipariu lii Vaszil Koszma.

2 p. 1 fol. Ő€ 39,5 x 25,5 cm.

Nr. 208.

Román nyelven, cirill betűkkel nyomtatott pŐldány (a nyomtatott aláírás latin betűkkel). A 2.13. román változata.

Sign.: ŐNB FI UNG 1848/8/11

2.15.

1848. november 13.

WINDISCH-GRŐTZ, Alfred FŐrst zu

Proclamation des FŐrsten Alfred zu WIN-DISCHGRŐTZ, k. k. Feldmarschalls, Oberbefehlshabers k. k. Truppen... des KŐnigreichs Ungarn und des GroŐfŐrsten thums SiebenbŐrgen.

Bewohner Ungarns und SiebenbŐrgens!

Die wenige Monate dauernde Gewaltherrschaft einiger verrŐtlicher AufrŐberer... Schutz dem Getreuen, Verzeihung dem Bereuenden und Verderben den AufrŐhern, Ő€ ist mein Wahlspruch! Hauptquartier SchŐnbrunn den 13. November 1848. / FŐrst zu WINDISCHGRŐTZ m. p. k. k. Feldmarschall. Ő€ S

(Wien) K. k. Hof- und Staatsdruckerei

1 p. 1 fol. Ő€ 44 x 28 cm.

A magyarországi fŐparancsnokká kinevezett WINDISCH-GRŐTZ felszólítja ErdŐly Ős Magyarországi lakŐit, hogy tŐrjenek az uralkodó hŐsgŐre, a lŐzadŐkat ne tŐmogassák. Az uralkodó által szentesített tŐrvŐnyek Őletben maradnak, szemŐlyes szabadságát mindenkinek biztosítja abban az esetben, ha nem állnak a lŐzadŐk oldalára.

NŐmet nyelvŐ pŐldány, román változatát l. 2.16.

Sign.: ŐNB FL UNG 1848/9/6

2.16.

1848. november 13.

Graiul Lui H. WINDISCHGRŐTZ Alfred locuitorii ori de care limba si plasa a Ungariei si Trans-sylvaniei... S.1. s.n.

1 p. 1 fol. Ő€ 39 x 25 cm.

Nr. 211.

A 2.15. román nyelvŐ változata, latin betűkkel nyomtatott pŐldány.

Sign.: ŐNB FL UNG 1848/9/5

2.17.

1848. december 6.

BEM, [JŐzef]

A felsŐ erdŐlyi hadsereg fŐvezŐrŐtŐl.

Az erdélyi főhadsergek korlátlan telyeshatalommal főköormányzatára meghivatván, első köteleességemnek tartom Erdély Ács a kőrálfekvő vármegyék lakosainak a kormány eltávolított szándékát tudtára adni... Erdélynek Ács a kőrálfekvő vármegyéknek minden lelkészei ezen hirdeteményt templo maikban több napon át felolvasni tartoznak. / Nagyvárad December 6-kán 1848 / BEM s.k.

=

Poruncsitoriu csel máj máre a Oásztej Árdele-nesty de kepetenie! Kiemát fiind ká Oaszteá Árdelenyászka de kepetenie ku nehoterita putere de plin sze okermujeszka, cse din tie dátórincze a me jeszte, ká pre lakiutóri Árdeáluluj si á Vármezsiilor dinprezsor deszpre vojá okermuitórilor Czeri seje invenczu... Tócz pópi a Árdeáluluj si a Vármezsiilor dinprezsor ácsásztá Vesztiére in Biszericsíle szálein máj múlte zile sze o csetyászka. Dat in Orade-mare 6. Decembrie 1848. / BEM m. s. " S.I. s.n.

1 p. = 1 fol. " 36 x 44 cm.

Minden lakos nemzeti, vallási Ács rangi Ács nbs Ács egyenlő, vallását, nyelvét szabadon gyakorolhatja, ha bárki a harcok során megrokkant, nyugellátásban részesül stb.

A román nyelvű rész latin betűkkel, fonetikusán nyomtatott.

Sign.: Á-NB FL UNG 1848/10/3

2.18.

1849. március 21.

BEM, [József]

PROKIEMÁ-CIUNE KÁ-TRÁ- LOKUITORI TRÁNSZILVÁNIEI

Dup Ács multe si grele lupte,... komunul inimik, miliciá rusz Ács si áusztriak Ács, Ács nvinsz Ács si Ács n Romániá prefudzsit Ács, si pacse Ács toat Ács ceará eluptat Ács eszte.... Mágyárj, Szászj si Románj! Ács ntindeciv Ács m Ács jnile fr Ács ceste, alungácj delá voj toat Ács úrá nácionál Ács, si ficj fericsicj. Brásov, 9/21. Mártie 1849. Delá szupremá komand Ács á ármátej ungár Ács Ács n Tránszilvániá / J. BEM / Duká. " S.I. s.n.

1 p. " 1 fol. " 38 x 23,5 cm.

Kiáltvány Erdély lakóihoz. Sok Ács nehéz harc után... a kőrálz Ács ellenséget, az orosz Ács osztrák csapatokat legyőzt Ács Romániába úzt Ács. Az eg Ács országban kiharcoltuk a b Ács.

BEM b Ács kess Ács gre szólítja fel Erdély egymás mellett Ács lő Ács peit, óvja őket attól, hogy az orosz propagandának hitelt adják. Elrendeli, hogy a győzelem alkalmából a templomokban hálaímt mondjanak, ki-ki saját vallási rítusa szerint.

Cirill betűkkel, román nyelven. Az időpont mind ortodox, mind Gergely-naptár szerint megadva.

Sign.: Á-NB FL UNG 1849/4/11

\*

1848-1849-es erdélyi Ács partiumi vonatkozású manifesztumok, proklamációk az Országgyűlési Kőrálnyvtár Magyar Parlamenti Gyűjteményéből

Á

3.1.

1848.06.21.

A kormány előtt elvádolt Ács a kőrálz Ács ns Ács előtt gyanusított sz Ács kely katonaságnak... = Nemes Alsófej Ács megy Ács ben Koslárdon Ács Mihálcz falván a lakosok által a birtok szents Ács g Ács nek hatalmasul lett megtámadtatása...; BÉLDI Ferenc; Ifj. KEMÉNY István Fő korm. biztosok; TEUTSCH Hauptmann; SÁNDOR hadi Ács gy Ács sz Ács százados. Hadi biztosok. " N. Enyed Junius 21. 1848.

3 p. = 2 fol.; 36 x 22 cm.

A kőrálv Ács nyek mielőbbi Ács grehajtását birtok foglalásokkal szorgalmazó jobbágyok ellen kiszállt katonaság cselekedeteit a helyb Ács li románok a fővez Ács rs Ács ghez bepanaszolták " a vizsgálóbiztosok helyszíni jegyzők Ács nyv Ács nek



kivonata a nyomtatvány. " Restaurált, rászben kárírláílvágtatlan.

00330

3.2.

1848.07.02.

Magyarország, Belügyminiszter

Az országgyűlés megnyitásának rende Július 5-kén 1848. = Július 4kén reggeli 10 órakor úgy a képviselők, mint a felsőház tagjai teremükben Áísszegyűlnek.; SZEMERE Bertalan, belügyminiszter. " Budapest, Julius 2-án 1848.

1 p. = 1 fol.; 37 x 22 cm.

00104

3.3.

1848.07.03.

[Magyarország " Erdély. Szász Nemzet-kárírláíssg]

Emlékirat az Erdélyi Nemes Szász Nemzetnek Magyar országgali egyesüléíssnek feltételei felír. : (Magyar ország nemzeti gyűléíssnek előterjesztendő.) = Az utolsó Erdélyi ország gyűlésen a Szász kárírvetek...; Az Erdélyi Nemes Szász Nemzetnek egyeteme. SALMEN Ferencz a n. szász nemzetnek grófja, SIGERUS Károly helyett. egyetemi jegyző. " N. Szebenbe, Julius 3-kán 1848ban.

4 p. = 2 fol.; 41 x 25 cm.

A szász nemzet eddigi eredményeit, amelyek a korábbi tárírványekből fakadnak (pl. Diploma Leopoldinum) "bizonytalan eredményű reformoknak fel nem áldozhatja", így csak akkor hajlandó elismerni Erdély és Magyarország kárírv jogi együléíss tartozását magukra nézve is, ha jogaik (árírvnrendelkezés, iskola, nyelv, bírászkodás stb.) továbbra is biztosítottak. " A Páldány láthatóan szándékkal kettőszakított, bankjegyragasztóval mindkét oldalán javított.

00454

3.4.

1848.07.00. : 1848.08.22.

Magyarország máílyen tisztelt hongyűléísshez benyújtott alázatos káremányk szabad és kiváltságos Szász-Ráígen városa, Petele, Dextrád, Felső-Idets, Alsó-Idets és Vajola helyéígegek kárírvzséígeinek, : melyben egy árírvnálló tárírványhatóság Szász-Ráígenszák nevezete alatti alakítását czéívlzó egyesüléívet, és ezen tárírványhatóságnak a szász nemzethez csatoltatását tárírványczikkben kegyesen kimondani és biztosítani alázatosan káírv. = Máílyen tisztelt hongyűléíss!; A máílyen tisztelt hongyűléíssnek legalázatosabb szolgálái szabad és kiváltságos Szász-Ráígen városa... " [Pest] Nyomatott LANDERER és HECKENASTnál., [1848].

5 p. = 3 fol.; 39 x 23,5 cm.

A Statuta jurium municipalium Saxonum in Transylvania (1583) szabályaira, az erdélyi Decretumok és a Tripartitum megfelelő paszszusaira hivatkozva az aláíró települéísek a szászok egyeteméhez kívánnak tartozni. " A tárírvbi aláíró: Dextrád, Petele, felső Idets, alsó Idets, Vajola helyéíge. " Feltételezett megj. ideje: az országgyűléíst 1848.07.02-re hívtáírvsze, az itt leírt felterjesztéíst a 08.22.-i üléíss tárgyalta. " Erőszakosan eltéípett pld., bankjegyragasztóval árírvszertartv

00463

3.5.

1848.09.10.

Román testvéírek! = Kevés idő alatt nagy változások tárírvntek!...; PAP Zsigmond; MIHÁLYI Gábor; SZERB Tivadar; MÁNY József román képviselők. " Nyomatott LANDERER és HECKENASTnál Pesten. " Kárírvlt Pesten, september 10-án 1848.

4 számozott oldal = 2 fol.; 41,5 x 25 cm.

A magyar országgyűlés román képviselői írt fejezetben sorolják fel, hogy a kivívott szabadság és jogok a román nemzet/nemzetet ugyanúgy érintik, mint a magyart, fogjanak tehát fegyvert az ország védelmében, a magyarokkal egyetértésben. "Sem lelt. szám, sem tulajdonblyegző." Kettőpelt pld., bankjegyragasztóval javított a 2. és 3. szárvég kivethető. (V. ACTA " 1997/II, 119, 12. tétel).

00462

3.6.

1848.10.01"15.

V-dik Ferdinánd magyar király és a vités székely nemzet nevében: Székelyek! = Az idő szalad, ellenségeink kőszálnak...; BERZENCZEY László s.k. Kormány Biztos, 1848.

1 p. 1 fol.; 35,5 x 45 cm.

BERZENCZEY László (1820"1884) október 15.-re VAY Miklós királyi biztos nevében ísszehívta az Udvarhely melletti Agyag falvára a székely nemzeti gyűlést. " A gyűlés időpontja október 16"17. Elnök Mikó Imre volt.

00199

3.7.

1848.10.00. (?)

Szász és román testvérek, polgártársak! = Agyagfalváról szölkünk tihozzátok, hol őseink tőrvőnyt hoztak...; G. MIKÓ Imre s.k. Elnök; KOVÁCS Elek s.k. Tolvivő. " Agyagfalván 1848-ban.

1 p. = 1 fol.; 36,5 x 44 cm.

Feltételezett kiadási ideje október 16. " Gőrgőnyi vízjeles, merített papírra nyomott, kőrvőlvágtatlan. " További pld. ld. 00305. sz.

00296

3.8.

1848.10.00. (?)

Szász és román testvérek, polgártársak! = Agyagfalváról szölkünk tihozzátok, hol őseink tőrvőnyt hoztak...; G. MIKÓ Imre s.k. Elnök; KOVÁCS Elek s.k. Tolvivő. " Agyagfalván 1848-ban.

1 p. = 1 fol.; 36 x 44 cm.

Feltételezett kiadási ideje október 16. " Gőrgőnyi (GŐRGÉNY) vízjeles, merített papír, kőrvőlvágtatlan. Előlapján RÁK címeres tu. blyegző Országgyűlési Kőnyvtár kőrirattal. Hátoldalon ETO 304.698:a. jelzet, kőzírás ceruzával: 1948. (sic!) október 16. " További pld. ld. 00296. sz.

00305

3.9.

1848.10.18.

Proklamation an die k.k. Truppen in Siebenbürgen. = Wãhrend Sr. Majestät mit dem keiserl. Manifest vom 3. October...; Anton Freiherr von PUCHNER, Feldmarschall-Lieutenant und kommandirender General in Siebenbürgen. " Hermannstadt am 18. October 1848.

1 p. = 1 fol.; 41 x 26 cm.

Mivel az uralkodó október 3.-i manifesztuma szerint Magyarország és társországi hadőrvőnyek alatt állnak, ha ezt kővetően bárki a Honvédelmi Bizottmánynak, vagy a tőrvőnyen kívől helyezett magyar hadőgyimnisztőriumnak engedelmeskedik, maga is tőrvőnyen kívőlvő lesz. A továbbiakban PUCHNER a parancsnoksága alatt álló csapatok

trónhűségéről nyilatkozik. " Hermannstadt: Nagyszeben.

00438

3.10.

1848.10.23.

Hirdetmény. = Hazánk felett a vesz, mind inkább tornyosúl...; B. VAY Miklós királyi biztos. " Kolozsvárt, October 23-kán 1848.

1 p. = 1 fol.; 40 x 25 cm.

A királyi biztos a reá ruházott hatalomnál fogva népfelkelést hirdet az "zserdelyi részek minden lakosai" számára Marosvásárhelyre.

00235

3.11.

1848.10.00. (?)

A székely táborból: Erdely minden ajkú polgáraihoz! = A székely tábor kiszállott megmenteni királyát a hon szabadsága gyilkosaitól...; If. BETHLEN János Kormány Biztos; DORSNER Ezredes, az előcsapott vezére, 1848.

1 p. = 1 fol.; 36 x 21,5 cm.

DORSNER ezredes: DORSCHNER " Megjelenése valószínű október 23. után. Ld. a népfelkelés meghirdetését 00235

00236

3.12.

1848.11.05.

Testvéreink barátink! = Hosszas szolgaság után a magyar nemzet körösre jó királyunk...; Gróf TOLDALAGI Ferencz s.k. Főkirálybíró, SZENTKIRÁLYI Zsigmond s.k. Főjegyző. " Nemes Maros-széknek 1848-ba Mindszenthó 5-ön tartatott tüntetéséből.

1 p. = 1 fol.; 36 x 22 cm

mindszenthó = november

00241

3.13.

1848.11.06.

Ferdinánd, első, osztrák császár, "tízdik, magyar király (ur. 1835-1848)

Mi Első Ferdinánd, Isten kegyelméből Ausztriai Császár, Magyar- és Csehország e néven "tízdik, Erdely nagyfejedelme stb. stb.: Magyar, Horvát, Tótországok, Erdely és a katonai végvidék lakosaihoz. = Tetszett a Mindenható Istennek azhon időszakot, mely a Mi Magyar koronánkhoz tartozó országaink...; Ferdinánd s.k. " Ollmáztben November hó. 6-kán az Urnak 1848-dik, Uralkodásunk 14-dik esztendejében.

2 p. = 1 fol.; 38x25 cm.

Az október 3-án felosztatott magyar országgyűlés és KOSSUTH Lajos minden további tönkyedése tönrvénytelen, az alkotmányos rendet és szabadságot a teljhatalommal kinevezett WINDISCH-GRÁ, TZ tábornagy ad, neki mindenki feltétlen engedelmességgel tartozik. " Német nyelvű kiad. ld. 00246. sz. Tótország: Szlavónia.

00243

3.14.

1848.11.13.

Proklamation des Fürsten Alfred zu WINDISCHGRÄTZ, k.k. Feldmarschalls... an die Bewohner jeder Zunge und jedes Standes des Königreichs Ungarn und des Großfürstenthums Siebenbürgen. = Herczeg WINDISCHGRAETZ Alfred, császári királyi tábornagy... Szózatja Magyarország és Erdély minden ajkú és rendű lakosaihoz...: Bewohner Ungarns und Siebenbürgens! = Magyarország és Erdély lakosai! = Die wenige Monate dauernde Gewaltherrschaft... = Néhány hazaáruló pártók kevés hónapok óta tartó zsarnok uralkodása...; Fürst zu WINDISCHGRÄTZ m.p. k.k. Feldmarschall = Herczeg WINDISCHGRÄTZ s.k. császári királyi tábornagy. â€“ Hauptquartier Schäßbrunn den 13. November 1848. = Schäßbrunni főhadiszálláson, Novembert 13-án 184.

1 p. = 1 fol.; 38 x 53 cm.

A magyarországi császári-királyi hadsereg teljhatalmú parancsnokaként WINDISCH-GRÄTZ (Alfred, 1787-1962) felszólítja a lakosságot, hogy a személyes szabadságot elnyomó pártókat ne támogassák, tártjenek királyuk hűségére, ellenkező esetben szigorú bíró lesz: â€“Oltalom a híveknek, bocsánat a megtörtöknek, vöveszöly a pártók káthasábos falragasz, bal német, jobb magyar nyelven.

00258

3.15.

1848.11.29. : 1848.12.11.

Magyarország, Országgyűlés

A nemzet képviselői s az ország főrendei Magyarország népeihez.

A teljes felvett ld. a 00268. számon. A királyt királyozata megfellemlítette, fegyveresen támadtak Magyarországra, a kényeszerű vödekezés eddig sike-res volt. Az uralkodó lemondó nyilatkozata magyar szempontból tártvönytelen. A betolakodókkal szembeni vödekezést a legnagyobb erőfeszítéssel folytatni kell, egyetörtésben, kitartással. â€“ A pöly nyomtatott dátum 1848. november 29. A szakirodalom szerint december 11.

00268-1

3.16.

1848.11.29. : 1848.12.11.

Magyarország, Országgyűlés

A nemzet képviselői s az ország főrendei Magyarország népeihez: 108-dik szám. Atyánk fiai! = Az királykivaló Istennek nevében szólunk hozzátok az igazságnak szavával. / (KOSSUTH Lajos, SZEMERE Bertalan). â€“ Budapest november 29-án 1848. (sic!).

4 számozott oldal = 2 fol.; 42 x 26 cm.

Tart. ld. a 00268-1. számnál. A pöldány dátuma 1848. november 29.! Az országgyűlés szeptember 4-én határozott a kiáltvány elkészítéséről, tárgyalására december 4-én került sor, a képviselőház jóváhagyta december 5-én, a felsőház 11-én és utasította az

OHB-t a kzzáttelre. Irod. SZEREMLEI I. kötet. 185. p. kezdősorokkal, HERMANN 144. p. és 222. p., BEÉRâ€“CSIZMA 689. p. és a 713. sz. (dec. 5.-i) jegyzőkönyv alapján szövegkölés 319-324. p. Az itt közzétlt szöveg tártbb bekezdéltör a felvett pöldány szövegötöl! Jelzet: a pöldányon szereplő dátum, utalás december 11.-re.

00268

3.17.

1848.12.02.

Ferdinánd, első, osztrák császár, király, magyar király, Ferenc Károly, osztrák és magyar trónörökös.

Mi Első Ferdinánd, Istennek kegyelméből Ausztriai Császár, Magyar- és Csehország e néven király... = Midőn Mi, ödes Atyánk, idvezölt Ferencz császár elhunytá után, tártvönyes trónörökösödés rendin a Trónra lőpönk...; Ferencz Károly; SCHWARZENBERG. â€“ Kelt királyi fővárosunkban Olmützben, December másodikán

(1848).

2. p. = 1 fol.; 40 x 25 cm.

Ferdinánd király, valamint a trónörökös rendje szerint utána következő Ferenc Károly lemondó nyilatkozata ez utóbbi fia, (első) Ferenc József javára. "Gótbetűs szlovák nyelvű kiad. Id. 00270. sz. " "Visszatekintve" = "Žurčblicke" tartalmilag egyező, SCHWARZENBERG ellenjegyzése német-országi szlovén fordítását Id. magyarul 00335. sz., németül 00336. sz.

00250

3.18.

1848.12.02.

Ferenc József, első, osztrák császár (1849-1916), magyar király (1849-1916. Megkoronázva 1867).

Mi első Ferencz-József, Isten kedvező kegyelméből ausztriai császár, magyar... király... = Miután Fenséges Nagybátyánk, Ő Felsőge I. Ferdinánd Császár...; Ferencz József s.k. " Kelt királyi fővárosunkban Olmützben, December hó 2-kán az Úr 1848-dik esztendejében.

2 p. = 1 fol.; 38 x 26 cm.

Ferenc József pátense, amelyben kijelenti, hogy örökösnek tekinti V. Ferdinánd október 6.-i és 7.-i nyilatkozatait, és megparancsolja Magyarországnak és a hadseregnek, hogy rendeljék magukat WINDISCH-GRÄTZ parancsnoksága alá. " Az uralkodói címek felsorolásában Tórország: Szlovénia. " Német nyelvű kiad. Id. 00272. sz.

00271

3.19.

1848.12.02.

Ferenc József, első, osztrák császár, magyar király

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Österreich. König von Ungarn... = Durch die Thronentsagung Unseres erhabenen Oheims, Kaisers und Königs Ferdinand...; Franz Joseph; SCHWARZENBERG. " So gegeben in Unserer königlichen Hauptstadt Olmütz, den zweiten December im Jahre (1848).

2 p. = 1 fol.; 40 x 25 cm.

Ferenc József trónörökös nyilatkozata.

00251

3.20.

1848.12.13.

Proklamation des Fürsten Alfred zu WINDISCHGRÄTZ = Herzog WINDISCH-GRÄTZ Alfred... Proklamatioja.: Bewohner Ungarns und Siebenbürgens = Magyar és Erdély lakosaihoz! = Aus meiner Proklamation vom 13. November 1. J. konntet vernehmen = Mi czérből ípek hazátokba, f.e. November 13-káról kelt Szózatomból nyilvános.; Fürst zu WINDISCH-GRÄTZ m.p.k.k. Feldmarschall = Herzog WINDISCHGRÄTZ császári királyi Tábornagy. " Hauptquartier Schäßbrunn am 13. December 1848. = Kelt schäßbrunni főhadi szállásomon...

1 p. = 1 fol.; 38 x 52 cm.

Egy hű és vitáz hadsereg önön jutt a tábornok Magyarországra, hogy az ölet- és vagyonbiztonságra vigyázzon a párttökök ellenében. " Köthasábos, bal német, jobb magyar nyelvű.

00278

3.21.

1848.12.22.

Magyarország, Országos Honvédelmi Bizottmány

Magyarország népeihez.: A mindenható Isten â€“ a szabadság â€“ a népek Istenének nevében! Amen. = Magyarország népei szabaddá lettek a múlt martiusi napokban...; Az országos honvédelmi bizottmány nevében KOSSUTH Lajos s.k. elnök. â€“ (Bp.) Nyomatott LANDERER Ás HECKENASTnál szabadsajtóutza. â€“ Pesten december 22-én 1848.

3 számozott oldal = 2 fol.; 40 x 25 cm.

Az első népközpiseleti országgyűlés határozataitól a dőlvidéki betérsen keresztül a románok erdélyi rmtett felsorolva, a király hitszegésig leírva a ttrnteket, az OHB nevében KOSSUTH Lajos elnök szólítja népfelkésre lakosságot. A szolgálatot vállalók vagy holtig tartó ellátást, vagy 10 hold trrkás földbirtokot, vagy 1000 pengő forintot kapnak. â€“ A pldánnyal teljesen megegyező a 00286. sz. alatti.

00285

3.22.

1848.12.22.

Magyarország, Országos Honvédelmi Bizottmány

Magyarország népeihez: A mindenható Isten... nevében! = Magyarország népei szabaddá lettek...; KOSSUTH Lajos;

40,5 x 25 cm.

A 00285. sz. alatt leírt pldánnyal teljesen megegyezik.

00286

3.23.

1848.12.29.

An die Wlker Ungarns = Nicht genug, daŸ der Rebell KOSSUTH und seine Helfer-shelfer...; Alfred F¼rst zu WINDISCHGRÄTZ, k.k. Felmarschall. â€“ (Győr?). â€“ Hauptquartier Raab, am 29. December 1848.

1 p. = 1 fol.; 45 x 33,5 cm.

KOSSUTH Ás társai trrványenkív¼liek. Magyar nyelvű kiad. Id. 00290. sz. alatt. â€“ Raab: Győr.

00291

3.24.

1849.02.15.

Leg újabb hír: BEM tábornokhoz 8000 magyar országgi segedelem Árkezett. = WINDISGRÄTZ Pestről kÁntelen vala kivonulni, â€“ mert a seregei meg verettek három helyen kemÁnyen. â€“; GÁL Sándor ezredes. â€“ Udvarhely 15 Febr. 1849.

1 fol. = 1 p.; 17 x 22 cm.

Teljes szÁveg. â€“ Hátoldalon kÁzírással: Sepsi Szt GyÁrgyi BÁLINTH Károly felajánlja díj nÁlk¼l. â€“ Sepsi Szt. GyÁrgy SepsiszentgyÁrgy. â€“ Udvarhely: SzÁkelyudvarhely. â€“ WAGNER Tivadar gyűjtemÁnyÁból: U 849/30. â€“ Rozsdafoltos ragasztott, szakadt pld.

00148

3.25.

1849.03.06.

Ausztria, Minisztertanács

Seine Majestät haben geruht am heutigen Tage den V¼lkern Osterreichs eine Verfassung zu verleichen, und in dem

gleichzeitig erlassenen Manifeste

die Gründe darzulegen...; Der Ministerrath: SCHWARZENBERG. STADION. KRAUSS usw. â€“ Ollm 1/4tz den 6. März 1849.

1 p. = 1 fol.; 38 x 46 cm.

Az â€žausztriai alkotmány (1849.03.04. Ollm 1/4tz) intézeteiâ€• bevezetésének fontosságát hangsúlyozza kiáltványában a minisztertanács, k 1/4l 1/4n 1/4s tekintettel a forradalmi helyzetre. A birodalmat egys 1/4ges eg 1/4szk 1/4nt kezeli, tekintet n 1/4k 1/4l a korábbi alkotmányos/egy 1/4b k 1/4l 1/4n állásra. â€“ Aláírók m 1/4g: BACH. â€“ CORDC THINNFELD. â€“ KULMER.

K 1/4thasábos falragasz.

00160

3.26.

1849.04.07.

Magyarország. Országos Honv 1/4delmi Bizottmány

Szózat. = Magyarok! az Árpádok ezer 1/4ves szent f 1/4l d 1/4nek 1/4si szabad lakói 1/4dv 1/4z legyetek. A n 1/4pszabadság istene... Az országos kormányzó honv 1/4delmi bizottmány nev 1/4ben KOSSUTH Lajos s.k. eln 1/4k. â€“ Kelt a g 1/4d 1/4ll 1/4i f 1/4hadi szálláson, Krisztus feltámadásának 1/4nnep 1/4n, April 7- 1/4n 1849.

2 p. = 1 fol.; 40 x 25 cm.

A nyomtatvány első oldala szó szerint megegyezik a 00348. sz. alattival, az â€žEzt adom nektek 1/4rvendetes tudomásul hazámfiáiâ€• mondatig, kiv 1/4ve a nevek elt 1/4r 1/4 nyomását (AULIK. â€“ AULICH stb.). A második oldal szól az újabb katonaillesítésről. Fogláló p 1/4nz 20 pft. Szolgálati id 1/4 4 1/4v. â€“ A p 1/4ldány elv 1/4konyodott merített papír, sz 1/4lei ragasztással pótoltak, vízfoltos, pen 1/4sz(gombára) utaló jelekkel.

00349

3.27.

1849.04.10.

Kundmachung = Zur Deckung der au 1/4erordentlichen Kosten...; Alfred F 1/4rst zu WINDISCHGR 1/4TZ k.k. Feldmarschall. â€“ Hauptquartier Ofen, am 10. April 1849.

1 p. = 1 fol.; 37 x 22 cm.

A rendk 1/4vi kiadások fedezet 1/4l az ország k 1/4zj 1/4vedelm 1/4nek terh 1/4re WINDISCH-GR 1/4TZ 5, 10, 100 1/4s 1000 peng 1/4s utalványok kibocsátását rendelte el. Ezeket n 1/4v 1/4rt 1/4kben (a k 1/4nyszeráfolyamon) peng 1/4 helyett mindenki k 1/4teles elfogadni. â€“ Három oldalán k 1/4r 1/4lvágatlan pld.

00350

3.28.

1849.04.19.

Magyarország. T 1/4rv 1/4nyek, rendeletek

A magyar nemzet f 1/4ggetlens 1/4gi nyilatkozata = Mi, a magyar álladalmat t 1/4rv 1/4nyesen k 1/4pvisel 1/4 nemzetgy 1/4s; A magyar nemzet t 1/4rv 1/4nyesen egybegy 1/4lt 1/4rendei s k 1/4pvisel 1/4i. B. PERÉNYI Zsigmond, a fels 1/4ház másodeln 1/4ke; ALMÁSSY Pál, a k 1/4pvisel 1/4ház aleln 1/4ke; SZACSVAY Imre, jegyz 1/4. â€“ Nyomatott Kecskem 1/4ten. â€“ Decemberben, 1849-április 19-dik napján tartott nemzeti gy 1/4l 1/4s 1/4nk 1/4l.

4 p. = 2 fol.; 42,5 x 26,5 cm.

El 1/4lapon a cím felett bab 1/4rkoszorúval szegzett magyar címer, hátoldalon a sz 1/4veg alatt Erd 1/4ly címere. â€“ K 1/4thasábos szed 1/4s. â€“ Restaurált, k 1/4r 1/4lvágatlan.

00327

3.29.

00354 1849.04.19.

Magyarország. Országgyűlés

A magyar n(emzet) f(üggetlenség)i nyilatkozata. " Mi, a magyar álladalmat t(erv)nyesen képviselő nemzetgyűlés...  
PERÉNYI Zsigmond, a felsőház másod elnöke; ALMÁSY Pál a képviselő(...); SZACSVAY Imre, jegyző. " Kelt  
Debreczenben  
1849-iki ápril 19-ik napján tartott nemzetgyűlés-  
s(ankb)l.

4 p. = 2 fol.; 41 x 24 cm.

Az (l)ésnap (s a nyilatkozat: április 14. " A F(üggetlenség)i Nyilatkozat magyar nyelvű kiadása. " N(emet pld. ld. C  
sz. " Elv(enyodott, barnult, rozsdá- (s vízfoltos rongypapír, feltehetően aktív pen(ésszel fertőz(ett!! Sz(le szakadt, id  
anyaggal pótolta, sz(veghiányos is! " Naplószám ceruzával. " Korábbi poss. hiányos b(lyegzővel (WAGNER Tivadar)  
8848/2 gyűjtem(éből.

00327

3.30.

1849.05.01.

Rendelet. = A polgári lázadás (s hadjárat a mult (vi term(enyeket nagy r(ésben f(lem(esztette = /CSÁNY László;  
CSÁNY László, s.k. teljh. országos biztos. " Kolozsvárt május 1-j(én 1849.

1 p. = 1 fol.; 32,5 x 23 cm.

A mezei rend(ésre vonatkozó 1840:XI.tc. kiterjeszt(ése Erd(lyre. " Merített, vízjeles (BORGO) papír, fel( l a címig (f  
levágott, ceruzával pótolta (?) sz(ve: 2363/1849. sz. rendelet.

00359

3.31.

1849.05.23.

Magyarország Lakosai! = Bewohner Ungarns! = Obiwatele Uherskeg Kragni! = T(erv)nyes Fejedelmek felhívására,  
ki fels(eges Uramnak segedelm(ét ig(énybe vev(, = Auf den Ruf eures legitimen Monarchen, = Na powoláni wasseho  
prawneho Krala... / PASZKEVICS-ERIVÁNSZKIJ, Iván; Varsói Herczeg Eriváni Gróf PASKIEVITZ Tábornagy (s Ő  
Feles(ge, minden Oroszok Császára Hadsereg(nek F(parancsnoka = F(rst von Warschau, Graf PASKIEWICZ von  
Erivan, Feldmarschall und Commandant... = Warssawski Knize, Grof PASKIEVITZ Erivanski, Polni Marssal...? " Franz v.  
Schmid(é's Buchdr. Prom. Nr. 749. " Varsón, Május 23-án (Junius 4-(én) 1849. = Warschau den... = We Warssawe...

1 p. = 1 fol.; 47 x 59,5 cm.

"Az orosz hadsereg nem ellens(egk(ép, hanem Királytok felhívására j( n Hazátokba... Bárha int(éseim titeket  
t(redelmes megt( r(ésre s alávet(ésre bírnának." " PASZKEVICS varsói kiáltványa. " Dátum ógyházi (orosz)  
id(számítás szerint is (június 4.) " Háromhasábos, háromnyelvű (t( k( rfordításos) falragasz. " A szlovák (s n(emet  
sz(ve g(ötbetűs.

00368

3.32.

1849.06.26.

J( n a muszka, " fegyverre, hadd vesszen el! = J( n a muszka, j( n a világ legnagyobb zsarnokának durva, f(ktelen  
n(ope, a magyar n(ép f(ld(öre. " Budapest, junius 26-kán 1849.

1 p. = 1 fol.; 41 x 51,5 cm.



Â

A 00375-1. sz. alatt felvett falragasz jobb hasábjá. A bal hasábjâ€žSzabadságunkat veszâ€ly fenyegetiâ€• dátuma 1849.06.27. â€“ Bôvebb inf. Id. 00375-1.

00375-2

3.33.

1849.06.27.

Magyarország. Tâ€rvâ€nyek, rendeletek

Die National-Regierung an das Volk! : Das Vaterland iÃƒt in Gefahr! = BÃƒrger des Vaterlandes! Zu den Waffen! / KOSSUTH Lajos, SZEMERE Bertalan, CSÃƒNY László, GÃƒRGEI Artur, VUKOVICH Sebô, BATTHYÃƒNY KázmÃƒr, HORVÃƒTH Mihály, DU-SCHEK Ferenc; Ludwig KOSSUTH Gouverneur; Barthol SZEMERE stb. â€“ Budapest, 27. Juni. 1849.

2 p. = 1 fol.; 40 x 25 cm.

A kormány rendelete a nÃƒpfelkelÃƒsrôl (keresztesháborút hirdetett az oroszok ellen). â€“ HERMANN 359. p. szerint a kiáltványról a tâ€bbi miniszter csak kinyomtatása után szerzett tudomást. Ennek ellentmond SZEREMLEI, Id. 00375-1. Âs 00375-2. sz. â€“ Magyar nyelvû kiadása 00379. sz. â€“ KÃƒrÃƒlvágtatlan pld.

00376

3.34.

1849.06.27.

Szabadságunkat veszâ€ly fenyegeti! = Egy szó hangzik most hazánk bÃƒrczein vÃƒlgyein keresztÃƒl, egy hang rezg minden honfi, minden honleány ajkán... â€žJönek a barbarok!â€• â€“ Budapest, junius 27-Ãƒn 1849.

1 p. = 1 fol.; 41 x 51,5 cm.

Tâ€rtâ€nelmi pÃƒldákra (Róma, AthÃƒn â€“ HUNYADIak, DOBÓk, RÁKÓCZYak) hivatkozva riasztja a nemzetet a beÃƒzÃƒn hadak ellen. â€“ SZEREMLEI 2. kÃƒt. 194. p. szerint GÃƒRGEI jún. 26-án sÃƒrgette a kormányt a veszâ€lyt jelzô felhívás kiadására, errôl határozat szÃƒletett. A kiadvány, bár aláíratlan, ennek rÃƒsze lehet. â€“ Stílusa alapján JÓKAI? â€“ A felhívásokat Id. 00376. sz. (nÃƒmet) Âs 00379. sz. (magyar) â€“ A pÃƒldány kÃƒthasábos, bal hasábjon az itt felvett szÃƒveg jobb hasábjon â€žJÃƒn a muszka...â€• (dátuma 1849.06.26.) Id. 00375-2. sz. â€“ KÃƒrÃƒlvágtatlan.

00375-1

Â

Â 3.35.

1849.07.01.

Proclamatio. = Ö. Cs. Âs K. FelsÃƒge folyó Ãƒvi Május 30-áról szóló legfelsôbb Manifestuma által, a hadi Âs ostromállapotb lÃƒvô Magyar Âs ErdÃƒly koronatarományokra nÃƒzve... / HAYNAU, Julius Jacob von (1786â€“1853); Bárá HAYNAU, tábornagy Âs hadsereg fôparancsnoka. â€“ Fôhadiszállásomon GyôrÃƒtt Julius 1-Ãƒn 1849.

1 p. = 1 fol.; 37 x 45,5 cm.

Magyarországra Âs ErdÃƒlyre vonatkozóan hadiállapot kihirdetÃƒse visszamenôleges hatállyal, 1848 októberÃƒtôl. â€“ KÃƒthasábos falragasz. â€“ Vízfoltos pld. â€“ Hátoldalán korabeli kÃƒzirással: B. HAYNAU proclamatioja, Gyôr 1. July 849. â€“ tinta megbarnult, átÃƒt a szÃƒvegoldalra. â€“ Magyarâ€“nÃƒmet Âs román nyelvû pÃƒldányát Id. WOHLGEMUTH parancsára (1849.08.11.) beÃƒpítve 00421. sz.

00383

3.36.

1849.07.08.

Hiradás = Kundmachung = Azon rendkivÃƒli kÃƒltsÃƒgek fedezÃƒsÃƒre, melyeket magyar (sic!) országnak jelenlegi állapota igÃƒnyel... = Zur Deckung der auÃƒerordentlichen Kosten... = Szpre dkoperjirk keltueliavr cselvr afarz...; HAYNAU,

F.Z.M. = HAYNAU, F.Z.M. = HAJNAU, F.C.M. " Temesvar, gedruckt bei Joseph BECHEL. " Főhadiszállás Nagy-Igmand, 1849 Julius 8-án = Hauptquartier... = Kvartirul dekzpetenje v Igmandul.

1 p. = 1 fol.; 39,5 x 47 cm.

HAYNAU kéri telezi az ország lakosságát, hogy a kérésnyzerárfolyamon kibocsátott (1, 2, 5, 10, 100 és 1000 forintos) kincstári utalványokat névtáblákban, "mint pengő pénz" fogadják el. "Háromhasábos falragasz. Nyomda csak németül. A szerb szláv ó-egyházi szláv betűtípussal. " WAGNER Tivadar gyűjteményéből P 849/10. " IPOLY vízmerített papír. " Víz- és gomba-foltos, színelein szakadozott, anyagihiányos, kártevő-érzékeny vágatlan pld. " Csak német nyelvű 00392. sz.

00391  
Á  
Á 3.37.

1849.07.27.

Magyarország. Tárványok, rendeletek

A nemzet kormánya a néphez! : A haza veszélyben van! = Fegyverre! fegyverre! minden honpolgár!; KOSSUTH Lajos kormányzó; SZEMERE Bertalan stb. " Budapesten, június 27-én 1849.

1 p. = 1 fol.; 39,5 x 50 cm.

A népfelkelés elrendelése. Bővebb inf. ld. 00376. sz. (német) példánynál. " Kéthasábos nyomt.

00379

3.38.

1849.08.11.

Felszólítás Erdély népeire = Proclamation an die Einwohner Siebenbürgens = Proclamatune Catra lecuitori Transilvanii = Az erdélyi Nagy Fejedelemségbe való belépés alkalmával... = Mit dem Eintritte in da Großfürstenthum... = Cu intrarea mea in aqest mare Principat... / WOHLGEMUTH, Ludwig; B. WOHLGEMUTH Lajos. Erdélyi nagy fejedelemség polgári és katonai főkormányzója = Der k.k. Civil- und Militär-Gouverneur im Großfürstenthume Siebenbürgen Feldmarschall-Lieutenant = Ludovicu Baro de WOHLGEMUTH Locutient Maresal Campestru C.r. Gubernatoru Civil, shi militariu in Marele Principatu al Transylvaneii. " Kelt Beszterczán Aug. 11 napján 1849. = Bistritz den... Bistritii.

1 p. = 1 fol.; 46 x 59 cm.

Mindenki nyújtson segítségkezet a rend helyreállításában. Az alkotmány egyenlő jogokat biztosít a nemzetiségűeknek. Ne hallgassanak a lázítókra, bizalom s béké kell. "ZA edditeket az őket szédítőkkel megkérlek, hogy ne fogom elmulatni. " (sic!) "Háromhasábos falragasz, a román szláv latin betűkkel szedett. " Táblás r hájtogatott, kártevő-érzékeny hengereelt papír. " Felül anyagihiányos, szláv nyelvű.

00419

3.39.

1849.08.11.

Hirdetmény = Kundmachung = Instiintiare: No. 12/P.K.K. = No. 12/MCG = No. 12/G.e.m. = Ő csász. kir. felségének tábornoka... ide mellékelt, Erdélyországot egyaránt kéri telező hirdetés = Die beifolgende auch für Siebenbürgen geltende Proclamation = Aicia alláturata prochiematiune a Domnului C.R.Fedmaister (sic!)... care si Transilvania o respecteaza...; B. WOHLGEMUTH Lajos, Erdélyi Nagyfejedelemség polgári és katonai főkormányzója = Ludwig Freiherr v. WOHLGEMUTH, k.k. Civil- und Militär-Gouverneur in Großfürstenthume Siebenbürgen, Feldmarschall-Lieutenant = Ludwig Baron de VOLGEMUTH Caesareo R.Gubernator Civil si militaru in mare Prinsipatu a Transilvanii Feldmarsal Leitenant. " Kelt Beszterczán Aug. 11.1849. = Bistritz den... = Bistritii.

1 p. = 1 fol.; 45 x 61 cm.

Az első sorban jelzett "ide mellékelt" hirdetés : Proklamatio = Proclamation = Prochiematiune / Báró HAYNAU tábornok

Ã©s hadsereg fõparancsnoka = Freiherr v. HAYNAU = Baron de HAYNAU 1849.07.01. Gyõrben kelt rendelete arról, hogy Magyarországot Ã©s ErdÃ©lyt hadiállapotban IÃ©võnek kezelik, úgy kÃ©zigazgatási, mint bÃ¼ntetõjogi szempontból. â€“ Egyetlen, háromhasábos falragaszra nyomt. a kÃ©t rendelet. â€“ KÃ©zÃ©pen kettõhajtott, tÃ©rtt hengereelt papír, felÃ¼l any. Ã©s szÃ©veghiányos. A román nyelvû szÃ©veg latin betûs. â€“ HAYNAU eredeti rendeletÃ©t ld. 00383. sz.

00421

3.40.

1949.08.11.

HirdetmÃ©ny = Kundmachung = Inscientiare = Ő csász. kir. felsÃ©ge, idei Julius 19-Ã©n... ErdÃ©lyország nagy fejedelemsÃ©g polgári Ã©s katonai fõkormányzónak, engem mÃ©ltóztatott kinevezni. = Von Sr. k.k. MajestÃ©t... zum MilitÃ©r- und Civil-Gouverneur... ernannt... = Ca gubernatoru civil si militariu al marelui principat al transylvaniei...; B. WOHLGEMUTH Lajos = Ludwig Freiherr v. WOHLGEMUTH = Ludovicu Baro de VOHLGEMUTH. â€“ KÃ©t BeszterczÃ©n Aug. 11. napján 1849. = Bistritz den... = Bistritii...

1 p. = 1 fol.; 43 x 55 cm.

Az 1848.10.18.-án PUCHNER által kihirdetett ostromállapot (a rÃ©gtÃ©nítÃ©lõ bíróságokkal egyÃ¼tt) továbbra is Ã©rvÃ©nyben van, a fegyvereket azonnal be kell szolgáltatni. â€“ Háromhasábos, a román nyelvû szÃ©veg latin betûs. â€“ KÃ©zÃ©pÃ©tt hajtogatott, felÃ¼l anyagihiányos, szÃ©veg Ã©p.

00422

3.41.

1849.08.11.

HirdetmÃ©ny = Kundmachung = Inscientiari = Ezennel mindenkinek tudtára adatik = Es wird hiemit bekannt gemacht = Prin aceasta se face cunoscutu; B. WOHLGEMUTH Lajos ErdÃ©lyi nagy fejedelemsÃ©g polgári Ã©s katonai fõkormányzója = Der k.k. Civil- und MilitÃ©r-Gouverneur im GroÃ¼ftstenthume SiebenbÃ¼r-gen, Feldmarschall-Lieutenant Ludwig Freiherr V. WOHGEMUTH = Ludovicu Baro de WOHL-GEMUTH, Locumtenentu Maresal Campestru Caesareoregiescu Gubernator Civil si Militaru in Marele Principatu al Transylvaniei. â€“ KÃ©t BestercÃ©n Aug. 11. napján 1849. = Bistritz, den... = Bistricii ...

1 p. = 1 fol.; 44 x 55 cm.

â€ž...bár mi fÃ©le úgy nevezett magyar KOSSUTH bankjegyek forgása, mint tÃ©rvÃ©nyelleni pÃ©nz megtiltatik.â€• â€“ Háromhasábos, a román nyelvû szÃ©veg latin betûs. â€“ TÃ©bszÃ©r hajtogatott, felÃ¼l anyagihiányos, szÃ©veg Ã©p.

00420

3.42.

1849.08.14.

A cs. kir. fõ hadi szállásból Temesvárról = Nach den aus dem Hauptquartier v. Temesvar = f. hó 14-Ã©rõl Ã©rkezett hírek szerint a pártÃ©tõk szerte szÃ©llednek. = unterm 14 d.M. angelangten Nachrichten zertrauen sich die Rebellen. / KEMPEN von Fichtenstamm, Johann; KEMPEN s.k. cs.kir. altábornagy s Pest kerÃ©leti katonai parancsnok = KEMPEN, k.k. Feldmarschall-Lieutenant und Pesther MilitÃ©r-Districts-Commandant, 1849.

1 p. = 1 fol.; 40 x 50 cm.

KEMPEN kÃ©zzÃ©tette KOSSUTH nyilatkozatát a kormány lemondásáról (A nemzethez / KOSSUTH Lajos, VUKOVICS Sebõ, CSÁNYI László, HORVÁTH Mihály. â€“ Aradvára, augustus 11-kÃ©n 1849) Ã©s GÃ©RGEI kiáltványát (Polgárok! / GÃ©RGEI Arthur) ideiglenes hatalomátvÃ©telÃ©rõl. â€“ A kinyomatás valószínű dátuma a cím alapján. â€“ KÃ©thasábos falragasz KEMPEN szÃ©vege kÃ©zrefogja a KOSSUTH Ã©s GÃ©RGEI kiáltványt.

00423

3.43.

1849.09.23.

[Kolozsvár, Katonai Parancsnokság]

Hirdetmény : Kundmachung : Vestire = A kolozsvári cs.kir. katonai vidéki parancsnokság részéről...: Von Seite des hiesigen k.k. Militär-Districts-Commando... : Dela Comanda militarea Districtului Clusului.../ [URBAN, Karl (1802-1877) altábornagy]; A cs.kir. katonai vidéki parancsnokságtól URBAN Károly cs.kir. ezredes : Vom k.k. Militär-Districts-Commando Karl URBAN Oberst : Comanda militare a Districtului Carolu Urban Colonell. - Kolozsvárt September 23-án 1849. : Clausenburg am...: Clusiu...

1 p. = 1 fol.; 40 x 49 cm.

Báró Ludwig WOHLGEMUTH altábornagy, polgári és katonai kormányzó vezetés alatt Szebenben megkezdte működését az igazoló bizottság (Purifikations Kommission : Comisia de Judecata), amely a tisztek és hivatalnokok forradalom alatti magatartását vizsgálja. - Három oldalán kérvénytelen, felírt anyagiányos. Szíves Áp. Merített papír BORGON 2. vízjellel.

00435

3.44.

1849.09.24.

[...]: Cirkulare : Cerculare : A Császári Királyi Ausztriai Pénzügyet rendező Kancellárnöklet megnyitása tárgyában : Über die Eröffnung des Anlehens für die k.k. österreichischen Finanzen : despre deschiderea imprumutului pentru c.r. Finantie austriace = A Császári királyi Pénzügyministerium...: Die Beiliegenden Bestimmungen über die Eröffnung...: Alaturatele regule pentru deschiderea... / [WOHLGEMUTH, Ludwig (1788-1851) altábornagy]; Erdély Nagy-Fejedelemsége cs.kir. polgári- és katonai Kormányzója, Altábornagy, Báró WOHLGEMUTH Lajos : Der k.k. Civil- und Militär-gouverneur im Großfürstenthum Siebenbürgen, Feldmarschall-Lieutenant Ludwig Freiherr von WOHLGEMUTH : Cesaro Regescu Gubernatoriu Civilu si Militariu in Transsilvania Feldmarechallu Locotenentele Ludovicu Baronulu W. - N. Szeben Sept. 24-én 1849.: Hermannstadt, am ...: Sibiu in...

1 p. = 1 fol.; 32 x 50 cm.

Az osztrák állami kibocsátású kértvényekről intézkedő 10.117. számú rendelet kihirdetése. A kértvények 1000, 500 és 100 forint névértékűek, 4,5% kamattal. - jegyezhetőek Frankfurtban és Amsterdamban október 4-ig. - N. Szeben Nagyszeben. - Hengerelt papír, anyagiányos: a Cirkulare magyar megfelelője hiányzik, a feltehetően korábbi possessossal együtt.

00436

3.45.

1849.09.24.

Hirdetés = Kundmachung = Azon hadi adó, mely Kolozsvárra rovatott, egyszersmind bététes.; URBÁN Károly Ezredes és kat. vidéki parancsnok; GROISZ Gusztáv Vidéki biztos. - Kolozsvárt Septemb 24-én 1849.

1 p. 1 fol.; 37 x 46 cm.

Egyoldalasan nyomott, kétnyelvű plakát. - Tisztított, kérvénytelen, anyagiányos, szíves Áp.

00332

3.46.

1849.09.29.

Erdély, Főhadparancsnokság

Kundmachung. = Das hohe k.k. Kriegs-ministerium hat die Sicherstellung...; k.k. Militär-General-Commando. - (Nagyszeben)? - in Hermannstadt am 29. September 1849.

4 p. = 2 fol.; 33,5 x 25 cm.

A kértvetkező és katonai ruházat és felszerelés biztosítására nyilvános szállítási tárgyalást hirdet hadgyuminisztériumi rendelet alapján a szebeni császári-királyi Hadsereg főparancsnokság a feltelek

kézzel írott péld. " Restaurált, kézzel írt péld.

00341

3.47.

1849.11.19.

Kundmachung : 2905/G. = Im Laufe des verlossenen Jahres haben in dem Kronlande Ungarn haeufig Namensvaerenderungen stattgefunden.../ HAYNAU, Julius Jakob; Der Befehlshaber der k.k. Armee in Ungarn und Siebenbürgen HAYNAU Feldzaugmeister. " Pest am 19. November 1840. [sic].

7 számozott oldal = 4 fol.; 38 x 22 cm.

Miután 1848-49-ben sokak megváltoztatták (magyarosították) nevüket uralkodói engedély nélkül, a felosztott magyar minisztériumi eljárás, ennek megfelelően az új név árványtalan. Függetlenül a névsor, betűrend nélkül Dátuma társan 1840. " Az első lap vízfoltos, a rendelet 1. pontja szöveghiányos, de nem értelemzavaró. " Keskeny, korabeli képek márványozott gerincragasztással! Vízjel az utolsó szövegoldalon H.I.

00445

3.48.

1857.09.09.

Ő cs. kir. Apostoli Felügyelő legmagasb kózirotat máltóztatott kibocsátani. Seine k.k. Apostolische Majestät haben nachstehendes Allerhöchstes Handschreiben zu erlassen gerucht. Maiestatea Sa Imparateasca reg. s-a indurat a emite suburmatoriu Manuscris preanalt: Kedves rokonom Albrecht Főherczeg úr! Lieber Herr Vetter Erzherzog Albrecht! Amate Domnule vere Archi-Duce Albrechte! = Magyar királyságom legnagyobb részén át legkisebb bevégzett kórutam... = Bei Meiner nun beendeten Rundreise durch den größten Theil Meines königreiches Ungarn = In decursul acum ancheietei mele caletorie prin cea mai marea parte a regatului Meu Ungaria.../ [Ferenc József]; Ferencz József; Francz Joseph; Franciscu Josifu. " Laxenburg, September 9-kén, 1857. : Laxenburg, den... ; Lasenburg...

1 p. = 1 fol.; 35 x 42 cm.

Az uralkodó megelégedésével az kószövegnetét fejezi ki a főhercegnek, mind az ország elöljáróinak és lakosságának Magyarország sokat fejlődött az eltelt évt esztendő alatt. " Három hasábos, magyar, német, román nyelvű falragasz.

00451

\*

Az Országgyűlési Könyvtár Magyar Parlamenti Gyűjteménye erdélyi vonatkozású nyomtatott

hadijelentése

(Armee-Bulletin 1848-1849)

Á

Á

4.1.

1848. december 14.

Armee Bulletin 6.

Zu Folge der eben angelangten Anzeige des commandierenden General-Feldmarschall-Lieutenants PUCHNER aus Hermannstadt... / BERGEN! Johann! F.M.L.; WELDEN! Franz Ludwig! Feldmarschall-Lieutenant.

!Wien! Aus der Buchdruckerei der Edlen von Ghelen'schen Erben. Festung Arad am. 14. Dezember 1848.

1 fol. " 45 x 30 cm.

Hermannstadt: Nagyszeben, Sibiu.

4.2.

1848. december 28.

Armee Bulletin 7.

Se. Durchlaucht der FÄ¼rst WINDISCH-GRÄ¼TZ hat den 27. Dezember um halb 2 Uhr Nachmittags von Stadt Raab Besitz genommen... / WELDEN! Franz Ludwig! Feldmarschall-Lieutenant. !Wien! Aus der Buchdruckerei der Edlen von Ghelenâ€™shen Erben.

1 fol. â€“ 4,5 x 30 cm.

Tudósítás Győr Äœs KÄ¼rmend elfoglalásáról, a honvÄœdseregek visszaszorításáról Nagybánya Äœs URBÁN hátrálásáról Kolozsvár tÄœrsÄœgÄœben. Híradás arról, hogy Feketetónál (KÄ¼rÄ¼sfeketetó) a â€žrebellisek parancsnoka BEM voltâ€• (BEM hadseregparancsnok nov. 29.-től).

Feketetó: KÄ¼rÄ¼sfeketetó, Negreni (Cluj).

4.3.

1849. január 15.

Armee-Bulletin 15.

In dem ersten Tagen des JÄ¼nners war eine Colonne der Rebellen... / F.M.L. WELDEN! Franz Ludwig! MilitÄ¼r- und Civil-Gouverneur. Wien, aus der Buchdruckerei der Edlen von Ghelenâ€™schen Erben.

1 fol. â€“ 46 x 30 cm.

A január első napjaiban zajló események Galíciától Kolozsvárig.

4.4.

1849. február 2.

Armee-Bulletin 20.

Nachdem die unter BEM in Siebenbürgen eingedrungenen Rebellen... / Der Civil- und MilitÄ¼r-Gouverneur: WELDEN! Franz Ludwig!, Feldmarschall-Lieutenant.

Wien, aus der k.k. Hof- und Staats-Druckerei.

1 fol. â€“ 45 x 28 cm.

BEM sikertelen kísérlete Nagyszeben bevételére, valamint a Debrecen Äœs Arad kÄ¼rnyÄœki hadihelyzet.

4.5.

1849. február 17.

Armee Bulletin 23.

Gleichzeitig mit den bereits bekannten Vortheiler... / Der Civil- und MilitÄ¼r-Gouverneur: WELDEN! Franz-Ludwig! Feldmarschall Lieutenant.

Wien, Aus der Hof- und Staatsdruckerei.

1 fol. â€“ 44,5 x 29 cm.

URBAN eredményesen működik Észak-Erdélyben, Eszék megadta magát.

GÄ¼TZ Äœs SCHLICK sikerei Felsőmagyarországon.

4.6.

1849. február 20.

Armee-Bulletin 24.

Wie bereits im 20. Armee-Bulletin mitgeteilt wurde... / Der Civil- und Militär-Gouverneur WELDEN !Franz Ludwig!, Feldmarschall-Lieutenant.

Wien, aus der k.k. Hof- und Staatsdruckerei.

1 fol. 44 x 27 cm.

PUCHNER altábornagy Vizaknánál február

5-ön megverte BEM seregét. Az elesettek, sebesültek, foglyok, valamint a zsákmányolt hadfelszerelés leírása.

Stolzenburg: Szelindek, Slimnic Hermannstadt: Nagyszeben, Sibiu Salzburg: Vizakna, Ocna Sibiului Reáymarkt: Szerdahely, Miercurea Sibiului Mühlenbach! Mühlenbach!: Szászsebes, Sebe<sup>o</sup> (Alba) Petersdorf: Barcaszentpéter, Sándorpetru (Bra<sup>o</sup>ov) Carlsburg: Gyulafehérvár, Alba Iulia Sibot: Alkenyör, i-bot Páski: Piski, Simeria Strelia Sztrigy folyó.

4.7.

1849. február 28.

Armee-Bulletin 25.

Seine Durchlaucht der Herr Feldmarschall Fürst WINDISCH-GRÄTZ ist am 24. d.M. von Ofen angebrochen... / Der Civil- und Militär-Gouverneur: WELDEN !Franz Ludwig!, Feldmarschall-Lieutenant. Wien, aus der Hof- und Staatsdruckerei.

1 fol. 44,5 x 29 cm.

WINDISCHGRÄTZ elhagyta Budát, főhadiszállását Hatvanba, majd Gyöngyösrétre tette át, és egyesült SCHLICK hadsereggel. URBAN ezredes hadmozdulatai Erdélyben, amelyeknek során visszavonult Besztercebe.

Bistritz: Beszterce, Bistrița Bayersdorf: Királymeti, Crainimăt.

Á

4.8.

1949. március 14.

Armee Bulletin 28.

Um den Verwüstungen des Feindes Einhalt zu thun... / Militär- und Civil-Gouverneur: Freiherr v. WELDEN! Franz Ludwig!

Wien, Aus der K.k. Hof- und Staats-druckerei.

1 fol. 45 x 28 cm.

A medgyesi kőzet (márc. 2-3), a komáromi blokád (márc. 11.) és a dőlőki hadszínter eseményei (Temesvár, Eszék, Mohács) URBAN, RUKAVINA, PUCHNER, NUGENT, TODOROVICS hadmozdulatai.

Bistritz: Beszterce, Bistrița Stolzenburg: Szelindek, Slimnic Marktschelken: Nagyselyk, eica Mare Arbegen: Szászzegebegy, Agărbiciu (Sibiu) Frauendorf: Asszonyfalva, Axente Sever Groáprobsdorf: Nagyekemező, Törnava (Sibiu) Medis: Medgyes, Media Comorn: Komárom Acs: Ács Gány: Gány Törkisch-Kanisa: Tör Á Theresiopól: Szabadka, Subotica Fánfkirchen: Pács Peter-wardein: Pétervárad Essegg: Eszék, Osijek.

4.9.

1849. augusztus 20.

Pester Zeitung.

Extrablatt zur Pesther Zeitung: Amtliche Nachrichten vom Kriegsschauplatz. Temesvár, am 16. August 1849.: Durch die kombinierten Bewegungen der mit beispielloser Schnelligkeit siegreich vorgedrungenen österreichischen und russischen Haupt-Armee... Ausgegeben am 20. August 1849. !Pest! s.n.

---

1 fol. â€” 38 x 26 cm.

A világosi fegyverlet telr l sz l  k z l nkiad s.

(A csal dnevek majuszkul s kiemel s t, bele rtve a k z l sbelieket is, k tetszerkeszt si szempontok indokolják. Szerk. megj.)

  ACTA - 1998 (A Székely Nemzeti M zeum, a Cs ki Székely M zeum  
 s az Erdővidéki M zeum  vk nyve)

 